

UNITÁRIUS

ÉRTESITŐ

Alapította: Józán Miklós

A kolozsvári unitárius templom és régi kollégium.

„Kincses Kolozsvár”

Diákkori éveimnek egyik szép, mondhatnám legszebb emléke az a pillanat, amikor a Felek-tetőről először pillantottam meg a hajdani Erdély fővárosát: Kincses Kolozsvárt. Az a kép ma is ott vibrál a lelkemben, felújítva és megelevenítve a sokszázados történelmet, amelynek során ez a város az unitárius egyház bölcsője lett.

Reggeli szürkületben érkeztem jó Szüleimmel a város fölött emelkedő magaslatra, ahonnan kanyargó út vezet le a Szamos partján kitáruló szépséges völgybe. A nap sugarai már itt-ott felcsillantak és nesztelenül hatoltak át a ködfátyolon, amely a környékre ereszkedett. Templomok tornyai, ódon középületek, iskolák, gyárkémények már messziről jelezték, hogy itt a magyar szellemi és gazdasági életnek kiváló gócpontja van. Itt fogok tehát tovább tanulni. Abban a háromszázéves gimnáziumban, amely évről-évre rajként bocsátotta ki kebeléből a nagyreményű ifjakat, hogy itt vagy másutt az életpályára felkészüljenek.

Öreg tanáraink úgy vigyáztak erre a gárdára, mintha mindannyian a családjuk kötelékébe tartoztunk volna. Az elméleti oktatás mellett megtanítottak életbölcsészetre is. És a nevelés zsinórmértéke az volt, hogy akik a kezük alól kikerülnek, azok a szilárd férfiúi jellem-

vonás erejével meg is állják a helyüket az élet különböző munkamezőin.

Az első nap benyomásai még frissen élnek emlékeim között. Ma is látom a városi ifjakat, akiknek ott helyben volt az otthonuk, és a távoli falvakból odasereglett székely tanulókat, akik a lakószobákban egy-egy kicsiny köztársaság képét mutatták a maguk tízes-húszas csoportjaival a bolthajtásos ívek alatt. Arra is jól emlékszem még, hogy amikor az otthoniaktól búcsút vettem, könnyes szemmel még sokáig elkísértem hazavivő útján az egyszerű falusi szekeret. De mit volt, mit tenni: ott állott előttem a való élet a maga mindennapi gondjaival és teendőivel, a hajnali esengettyűszóval, és sűrű órarenddel s azonkívül a házitanítványok igényeivel.

Mindezekben ott volt az ősi tanterv; és én a boldog gyermekkor után egymagamra utalva az iskolára támaszkodtam, mint ahogy az iskola a maga emlékezetes karjaival — a második emelet magasságában a szűk utca felett — a templomra támaszkodik. Biztatják és erősítik egymást. Az örökkévaló egy igaz Istenen kívül másban nem igen bízhatnak, mint saját magukban s azokban az „élő kövek“-ben, amelyek és akik mind a kettőt a letűnt századok üldöztetései között a saját testükkel védelmezték vagy romjaiból mintegy csuda-módra újjáépítették.

Nemesak vándor-kövek vannak a nagy természetben ezen a világon... Vannak vándor templomok és vándor—iskolák. Ilyen volt a miénk: a templom is, meg az iskola is. Mind a kettőnek megvolt a maga tragédiája. És mind a kettőnek megvolt — kéz a kézben, hittel, reménységgel, áldozattal, győzhetetlen erős akarral — a maga újjászületése. Nem hiába volt az egyik a „Muzsáknak és az Erényeknek“, a másik pedig „In honorem Solius Dei“ szentelve.

Címképünk ezt a majdnem 150 éves templomot mutatja be olvasóinknak, hogy akik még nem látták volna, ismerjék meg; akik pedig hosszú éveken át imádkoztak benne, hálát adhassanak a jó Istennek ezért a különös kegyelemért. Homlokzata nemes egyszerűséggel van kiképezve. Fölötte a karsú égbenező torony szelíd önmegadással tekint a Mátyás király téren pompázó Szent Mihály székesegyház felé, melynek boltívei egykor Dávid Ferencnek és apostoli utódainak igehirdetését viszhangozták. Kolozsvár a dicsőség útján elindult, hogy meghódítsa s az őskereszténység evangéliumával, mint isteni ajándékkal, felvilágosítsa és boldoggá tegye a magyar népet és áldott fejedelmét.

Ezt a boldogságot és ezt a dicsőséget átörökíti minden poklokon keresztül a gyönyörű szószék, amely a méltóságteljes boltívek alatt az isteni kijelentés orakuluma, és az új templom ereklyéi között az az évezredes kerekdő, amelynek tisztas hagyománya örzi „Kineses

Kolozsvár“ egész lakosságának áttérését az unitárius vallásra a hatalmas hitszónok, Dávid Ferenc idejében.

Más idők... más emberek...

SIC FATA VOLUNT.

Józan Miklós.

ISTEN ELŐTT

Sorsközösség

Pál. I. Kor. XII. 4. 24.

I.

A most felolvasott szentigékről nemrégén egy kicsi gyülekezet előtt beszéltem. Arra kértek, hogy ismételjem meg a rádió közvetítéssel. Megkísérlem, bár egy kicsit nehéz lesz, mert kézirat nem maradt és azt a hangulatot, amelyben akkor, közvetlen angolországi tapasztalatok után beszéltem, újra felidézni szinte lehetetlen. Nincs a szentírásnak egyetlen tétele, melyet az élet, a történelem és főképp az elmúlt hónapok eseményei jobban igazolnának, mint a most felolvasott szentigéket. És nincs a szentírásnak egyetlen parancsolata, mely ellen annyit vétkeztünk volna, mint ez ellen a figyelmeztetés ellen: „Akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a többi tagok mind; akár tisztességgel illetetik egy tag vele együtt örülnek a többi tagok mind.“

A világon a legtökéletesebb szervezet az emberi test. Legtökéletesebb azért, mert ennek szerkezetét és élettörvényét maga a teremtő Isten szabta meg. Természetes, hogy ennek életében érvényesül a legjobban az Istennek törvénye: „Ha szenved egy tag, vele együtt szenvednek a többi tagok mind“. Egyetlen testrészünk megbetegedése egész szervezetünkben zavart okoz. A halált mindig valamelyik életszerv megbetegedése okozza. Egyetlen szervnek, pld. a szívnek megbénulása azonnali halált jelent: „Ha szenved egy tag, vele együtt szenvednek a többi tagok mind“.

Életünket különböző szervezetekben éljük. Legfontosabbak: család, anyaszentegyház, nemzet és aztán a nemzetek közössége, az emberi társadalom. Örökkévaló formái ezek a művelt emberi életnek. Isten rendeléséből vannak. Tökéletességük mértékét az határozza meg, hogy mennyire érvényesül bennük Isten élettörvénye: „Akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a többi tagok mind; akár tisztességgel illetetünk egy tag, vele együtt örülnek a többi tagok mind“.

Ha a családnak egy tagja beteg, vele együtt szenvednek a többi családtagok is. Elszáll a mosoly az arcokról, aggodalom nehezedik lelkükre, komor hangulat szállja meg az egész házat. A gyermek betegsége, az álmatlan éjszakák, melyeket felette virraszt, az édesanyát testileg-lelkileg jobban megviselik, mint magát a gyermeket. S ha a család valamely tagját valami tisztesség és

öröm éri, vele együtt örvendeznek a többi családtagok mind: boldog családi ünnepet ülnek.

A keresztény anyaszentegyház is egy lelki szervezet. A lelkek több, mint 700 milliós nagy családja. Feje az Ur Jézus Krisztus. A tétel igazságán semmit sem változtat az a körülmény, hogy a keresztény anyaszentegyházban a történelem folyamán különböző felekezetek keletkeznek. „A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek”. — mondja a szentírás. Hitvallásunk megszövegezésében, külső szertartásainkban és szokásainkban különbözhetünk egymástól, de ugyanaz a Lélek, Jézus Krisztus lelke élte és hevíti mindnyájunkat. A különböző felekezeteket dogmatikailag közös nevezőre hozni és velük egy hitvallást elfogadtatni szinte lehetetlennek látszik, de akár melyik felekezethez tartozunk, egy Lélek által itattatunk meg, egy Lélek által kereszteltünk meg, az Ur Jézus Krisztus lelke által „A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Ur” Isten szent céljának szolgálatában a különböző felekezetek különböző feladatokat teljesítenek, de egy a mi Istenünk, akármelyik felekezethez tartozunk: az Atya; — egy a mi Idvezítőnk: az Ur Jézus Krisztus; — egy a mi imádságunk: a Mi Atyánk; — egy a mi célunk: igazság, szeretet, béke a Földön az emberek között. És amiképpen „nem monhatja a szem a kéznek: nincs reád szükségem; vagy viszont a fej a lábaknak: nem kellek nékem”, úgy egyik felekezet se mondhatja a másiknak, hogy csak én vagyok egyedül az üdvözítő egyház s így nincs reád semmi szükség. A test nem egy tag, hanem sok; a keresztény anyaszentegyház nem egy felekezet, hanem sok. A szem feladatát a fül el nem végezheti. Azt a lelki munkát pld., melyet az unitárius egyház az ész jogának a hit világában való érvényesítésével, Jézus emberi nagyságának hangsúlyozásával és az evangélium erkölcsi követelményeinek sürgetésével a magyar nemzet és az egész emberiség javára Isten segítségével végez, helyette senki, egyetlen felekezet is el nem végezheti. Sőt amiképp a szemnek szüksége van a kézre, vagy a fejnek a lábakra, a keresztény felekezeteknek egyenesen szükségük van egyik a másik lelki munkájára. Csak az az ember ép és egészséges, kinek minden szerve zavartalanul végzi a maga funkcióját. Csak az a társadalom egészséges és Istennek tetsző, melyben mindenik felekezet akadálytalanul és hiánytalanul végzi azt a feladatot, melyet a világ megszentelésének és az emberiség üdvözítésének munkájában Isten reábizott. Szünjön meg hát a felekezeteknek egymás ellen való hadakozása. Akármilyen is valakinek a véleménye Németország mai vezérének a politikájáról, abban feltétlenül igaz van, hogy a nemzet és az egész emberiség szempontjából nem az a fontos, hogy a katolikusok győzik-e le a protestánsokat, vagy a protestánsok a katolikusokat, hanem az, hogy a katolikusok és protestánsok össze tudnak-e végre fogni a közös ellenséggel: a hitetlenséggel, az istentelenséggel és a közérkölesöket bomlasztó kommunizmussal szemben.

A nemzet is egy lelki egység, lelki szervezet. Tagjait a faji és vérségi kötelékeken felül a közös tradíció, a közös történeti múlt emléke, a közös lelkiség, mindenekfelett a sorsközösség tudata fűzi egybe. E tétel igazságán semmit sem változtat az a körülmény, hogy a nemzet fiai és leányai különböző társadalmi osztályokban élnek, különböző foglalkozásokat űznek, különböző felekezetekhez tartoznak és különböző politikai nézeteket vallanak. Egy nemzettest tagjai vagyunk mi mindnyájan. Éreztesse meg velünk ezt az igazságot az új idők követelménye. A nemzet politikáját a sorsközösség tudata kell, hogy megszabja. Mindig megbosszulja magát és a nemzet egyetemé sanyli meg, ha az egyik társadalmi osztály a másik rovására előjogokat élvez! A javak elosztásánál döntő szerepe csak a végzett munka nagyságának és nemességének lehet. Egy olyan nemzeti társadalom, melyben az egyik osztály boldogul, a másik nyomorog, átkozott, fenn nem maradhat. Az iparos és kereskedő is csak addig boldogulhat, amíg a földműveseknek és a tisztviselőnek is jól megy sora és viszont. Sorsunk közös. Együtt állunk vagy bukunk a létért folytatott nagy küzdelemben. „Akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a többi tagok mind; akár tisztességgel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a többi tagok mind.”

Megrázóan igazolja a szentírás igazságát az elmúlt hónapok előbb idegörlő, majd magyar szívet örvendeztető minden eseménye. „Nem-e különös, hogy csak azért, mert egy tőlünk távol eső föld darabon, melyet nem is ismerünk, az emberek összekülönböztek, mi most itt Londonban a Hyde Parkban gáz-sáncokat ásunk” — mondotta az angol parlamentben Chamberlain miniszterelnök. „Ha szenved egy tag, vele együtt szenvednek a többi tagok mind.” Csak egy hajszálon fordult meg, hogy az elnyomott faji kisebbségek szenvedése egy olyan háborúba döntse ismét a világot, mely ártatlan milliók halálát, sőt az egész emberi kultúra pusztulását jelentette volna. Csak egy hajszálon fordult meg a dolog és ez a hajszál annak az igazságnak a felismerése volt, amelyet szentigénk tanít: „Ha szenved egy tag, vele együtt szenvednek a többi tagok mind”, ha kitör a világháború, átkot és szörnyű pusztulást hoz minden nemzetre, az egész emberiségre.

Nagy elégtétel számunkra az, ami az utolsó hónapok alatt történt. Húsz esztendő óta állandóan azt hangoztatjuk, hogy addig nem lesz, nem lehet béke a földön az emberek között, amíg a világ sorsát intéző hatalmak nem Jézus Krisztustól tanulnak jogot és igazságot. Húsz esztendő alatt egyszer, egyetlen egyszer ez Münchenben megtörtént. Csak egyszer, egyetlen egyszer kellett keresni az igazságot. S az igazság egy millió rabmagyar szabadságát hozta meg.

„Isten malmai lassan örölnek, de apróra örölnek” — mondotta egy arab bölcs. A hazugság, mellyel a világ szemét húsz esztendeig elvakították, megszűnyült s az ország, melyet reáépítettek, összeomlott. A mi hitünk pedig, hitünk az

igazságban, hitünk az Istenben, hitünk az isteni igazságszolgáltatásban, hitünk Magyarország feltámadásában, megdicsőült. Erdemes volt hinni, imádkozni, kitartani! „Ha tisztességgel illetetik egy tag, vele együtt örvendenek a többi tagok mind.“ Nagy örömmel örvend lelkünk, hogy felvidéki testvéreink számára ütött a szabadulás órája. Érette Istennek velük együtt szívből jövő hála imádságot mondunk. De örömünk nem zavartalan. Az én bölesöm a Hargita alatt ringott. Ugy érzem magam, mint a mesék király leánya, aki az egyik szemével mosolygott, a másikkal könnyezett. Ujjongó magyarok! Nem halljátok: — a szél, amely a magyar zászlót a kassai Dóm ormán lengeti, még rab-magyarok panaszát és jajkiáltását hozza: hát mi lesz velünk, hát mi meddig várjunk, mikor üt már számunkra is a szabadulás órája? S én válaszképpen kelét felé fordulva is csak ezt mondom: Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek egy isteni örök igazságban, hiszek Magyarország feltámadásában! Az igazság-tevő Isten fél munkát nem végez.

dr. Csiki Gábor.

HŐSÖK, EMBEREK

Péterfy Gyula

Régi latin közmondás szerint: akit az Istenek nem kedvelnek, pedagógust faragnak belőle. E sorok írója, aki mindkét ágról pedagógus család leszármazottja, gyakran eltöprengett ennek a keserűen hangzó megállapításnak igazságán, okán és eredetén. Vajjon miért is nem kedvelik hát az olimpusi hatalmak azt, aki nemzedékek sorsának alakítására, jellemének, tudásbeli felkészültségének formálására szentelte élete munkáját? Hiszen az áldozatos lemondásnak, a világi élet mértéke szerint vett igénytelenségnek, a hivatásérzet teljességében fogant önfeláldozó odaadásnak olyan fokát talán egyetlen pálya sem követeli meg, mint az oktatói, nevelői hivatás, vagy talán éppen azért? ... És mégis, ha a hálátlanság, a család és kiábrándulás érzésének tüskés drótakadályai ezerszer is véresre sebzik a szívét és lelkét annak, aki a „nemzet napszámosával“ emelkedett, — az alkonyodó élet csöndes őszi verőfényben kevés szem ragyoghat föl a boldog megelégedés sugárzó örömeiben, mint az a szempár, amely a szülők aggódó szeretetével, figyelő gondosságával, olykor intő, rosszalló pillantásával kíséri végig ifjú életek kanyargó életútját.

Péterfy Gyula ny. igazgató, a budapesti unitárius egyházközség távozó énekvezére a római értelemben vett nevelő szellemű emberek ritka gárdájához tartozik. A madárdaltól hangos Erdővidék szülöttje; Kriza vadrózsáinak színpompáján kapott lánggra ifjú lelke, amikor pajtásaival az erdélyi mezők tágas síkjain bolyongott.

Egy vallásos, szigorú erkölcsű, de nyílt és őszinteszívű szépemelkedett életszemlélete volt az a szilárd alap, amelyre későbbi életpályáját fölépítette. „Mester“ lett népének Erdély ősi földjén és „Mestere“ maradt az alföldi tanvilágnak is, ahová magával hozta az erdélyi lélek szívós, rugalmas, az élet keményebb feltételeihez is könnyebben simuló, alkalmazkodó képességeit.

Nem véletlen, hogy ő, a soványabb ölü Erdély szülötte, lelkének fogékony gyökereivel magához tudta láncolni annak az alföldi világnak gyermekeit is, akik a bővérű, gazdag tárházú alföldi életnek napsugaras oldalánál a szociális sötétség testet-lelket didergető hideg árnyékába szorultak. Ennek a léleknek a sugárzó melegét árasztotta azokra a kis gyermekekre is, akik egyik jelentős gyárvárosunknak vezetése alatt álló iskolájában meghatóan vettek tőle búcsút, mikor nevelő-oktatói pályájától végleg visszavonult.

Jellemképe nem lenne tökéletes, ha föl nem említenénk, hogy nincsen olyan egyházi, nemzeti vagy társadalmi megmozdulás, amelyben Péterfy Gyula soha nem lankadó energiával be ne kapcsolódott volna.

Az unitárius ifjúság soha el nem múltó hálával gondol a kedves Gyula bácsira, aki az ifjúságnak bármilyen irányú egyházépítő munkájához mindig az elsők között csatlakozott, hogy éselekedettel, anyagi áldozattal, az ifjakat túlszárnyaló készséggel és megértéssel kivegye a közös munkából a maga jelentős részét.

Szemérmes lelkének egyik legrejtettebb titka a véreink sorsáról való gondoskodás, akiket az anyaország ölelő karjaiból a sors kegyetlenül kiszakított. Ezen a téren feltűnés nélkül, zajtalanul kifejtett, áldozatkész munkájának jelei a Mindenható aranykönyvének legszebb lapjain találunk majd méltó megörökítésre.

Most, amidőn az énekvezéri pálcát ifjabb kezek lendületére bízza, hálás, meleg kézzel veszünk búcsút Péterfy Gyulától, egyházi énekkultuszunk kiváló vezérével. Az a harmónia, amelyet művészi orgonajátéka és énekvezetése fakasztott az áhítatos, hívő lelkék mélyében, kísérelje végig és aranyozza be életét, amelyre egy Istenünk bőséges áldását kérjük és kívánjuk.

vitéz Nyiredy Géza.

ESZMÉK VILÁGA

A mi karácsonyunk

A mi karácsonyunk legszebb a világon, csodásabb, mint a történelemé. Magunk szépitjük a belkünk egét karácsonynak éjszakáján s egész hitvilágunk fénybe, ragyogásba

Ifjusági előadás

olvad, mert nem a katekizmusok, nem a bölcséleti irányok, nem az egyházszervezetek, vagy a hagyományok, hanem a melegen érző szívek ünnepelnek velünk. Az istenihez való tapadásunk boldog érzése újjá szüli bennünk az emberibb élet vágyát, mely az idvezítés nagy munkájában az istenfűség ígérését váltja valóra az emberben. A természetfölötti az emberszeretet gyarlóságában válik megváltássá, s a hetedik ég mennyországa a lelkek harmóniájában, testvéresülésében lesz a szép remények beteljesedése.

Magunk jelöljük ki a betlehemi csillag útját, mely embertől emberig vezet, s megállítjuk minden kis bölcsönél, ahol imádkozik az emberszeretet. A sötét földön itt is, ott is meggyújtva hitünk mécsét — ha akarjuk — a karácsonyi csillag fényét az ember hálája megsokszorozza, hogy a sokat csalódott, szenvedett embernek az ünnep örömeiben legyen boldogabb Istene.

A mi karácsonyunk legszebb a világon, nem kell hozzá vagyon, szertartásos pompa, hiszen úgy tanultuk, hogy míg szeretet lesz, lesz Istennek fia.

S ha mégis halljuk, hogy zsongás kél a felegek felett s az égi kar nagy örömet hirdet, s ha minden idegszálunkon végigrezdül az a csodás ének, akkor ne felejtsük, hogy minden jajkiáltás zsolozsmává magasztosul, mert betelt az ígérlet.

A mi karácsonyunk legszebb a világon, mert négyszáz év keresztje alatt is mindig ezt a nagy ünnepet vártuk s a kálváriákon is mindig azt kerestük, arra voltunk készen, mikor lesz az a nagy öröm, „mely az egész földnek öröme lesz”.

Szívünk ajtaját e napon kinyitjuk s mindenkit oda várunk, hívunk, fogadunk, hadd lássa meg a nagy világ, hogy „az üdvözült egyház” mennyi szeretettel, rajongással fogadja a békesség fejedelmét.

A mi karácsonyunk legszebb a világon, mikor szétszórtan ünnepelve egy közös nagy fájdalomban testvériesülve vágyunk oda, hol a megváltásért, a szabadulásért bűbán, megalázásban imádkoznak, ahol minden karácsonytól olyan sokat várnak.

A pásztorok és a három király egy csillag vezetésével haladtak Betlehem felé. Mi csillagtáboron, a „Hadak útján” járunk oda, hol mosolygó arcú Krisztus vigasztalja ezen az ünnepen is a keseredett szívűeket. Mi ember és fajszereketünk Betlehemének minden kis harangját visszhangozni érezzük lelkünkben s ezért a mi karácsonyunk a legszebb a világon.

Bartók Géza.

**Aki előfizetési díját idejében beküldi,
az unitárius gondolatot támogatja!**

Ritkán sikerül ilyen jól Egyházközségünk kebelébe tartozó egyesületnek műsoros estje, mint a december 3-iki, melyet a két közkedvelt ifjusági egyesület: a *Lányegylet* és *Cserkészeink* rendeztek.

Az az egészséges gondolat, mely a két ifjusági együletet összehozta, csak dícsérhető és azok, akik ott voltak, láthatták, hogy az összetartás és együttműködés milyen szép eredményt tud elérni.

A Leányegylet elnöknője *Varga Istvánné* kedves megnyitója és a cserkészek szervezőtestületének alelnöke *dr. vitéz Nyiredy Géza* bezáró beszéde között láttuk *Csiky Gergely* 3 felvonásos vígjátékát, a „Nagymamát”. Hivatásos művészeknél és műkedvelőknél egyaránt többször tapasztalhatjuk, hogy egy színjáték ehangzása után különösebb utóhangulat nem alakul ki lelkünkben, mert a szereplők csak ritkán tudják beleélni magukat a szerepükbe és lelke adni játéukba. Műkedvelőknél azt még tapasztaltuk, hogy egyes szereplők jók voltak, de hogy minden szereplő és együttes szereplésük még a legkényesebb ízlést is kielégítse, azt csak igazán elvéve tapasztalhatjuk. Amit itt hallottunk és láttunk minden várakozásunkat felülmúlta.

Szabó Márta Szerémi grófné szerepében hűen tolmácsolta az unokáiért aggódó nagymamát. *M. Fodor László* egyéniségének megfelelő szerepet kapott, talán azért tudta annyira beleélni magát szerepébe. — Senki sem hitte, hogy *Mátka Lajos* még nem volt katona, oly nagyszerűen alakította Örkényi ezredes szerepét. A körszakállas *Költő György* oly jó volt, hogy „állandóan szakállt kellene hordjon”. Bájos volt *Csucsy Ili*. Az igazgatónő szerepét *Kis M. Borbála* alakította méltóságteljesen. Legtöbb tapsot *Berei Mária* kapott, aki — mint láttuk — nemcsak énekelni tud, hanem nagyszerű színésznő is. *Nyiredy Szabolcsnak* alighanem sok idős tanárja van, sokat tanulmányozhatta őket, vagy ki tudja, honnan vette *Tódorka* nagyszerű alakítását. Humorával sok derűt keltett bennünk szintúgy *Derzsi Lili* is, ki egész nyugodtan elmehetne már most is nevelőnőnek hasonló szerepben. *Hegedüs Gyula* nagyszerűen alakította a méltóságteljes tábori lelkészt és jó volt *Mátka Erzsébet* is gazdasszony szerepében. Hogy kis szerep megjátszása is mily fontos, bizonyítja *Nagy Sándor*, ki mint pincér kiváló alakításával sok tapsot kapott.

Meg kell még említenünk a sűgó szerepét betöltő *Költő Irént*. *Ruttkay-Nedeczky Iván*, *Dézsi Annával* és *Nyiredy Szabolcsal* a szín-

darab rendezését végezte hozzáértéssel és nagy lelkesedéssel.

Az ifjak munkájuk után megérdemelten jól mulattak és ama tudatban, hogy a szép célért érdemes volt megrendezni a színdarabot, kiharcolni a kilenc engedélyt, leküzdeni anynyi nehézséget, mert a tiszta jövedelmet a „Magyar a magyarért” mozgalom támogatására fordították.

Az idő nem kedvezett, esős idő volt, de talán még jobb volt így, mert akik a rossz idő miatt nem jöttek el, azok el sem fértek volna a teremben, hisz így is zsúfolásig megtelt az „Új élet” nézőtere.

Reméljük, hogy még többször látjuk együtt a két kiváló Egyesületet s a viszontlátásig is kívánunk nekik „Jó munkát!”

SZERETETMUNKA

Az Unitárius Nők Szövetségének

kis tábora ebben az esztendőben is szeretné, ha a karácsonyi örömezenet melegéből és szeretetéből eljuthatna egy parányi minden testvérünkhöz, aki áhítozza azt.

A feladat, hogy 120—140 testvérünkhöz eljusson egy kis pénz, élelmiszer — kis ruhanemű alakjában — az örömezenet egy kis sugara — gyan nagy, hogy szinte megtorpanunk előtte, egy-egy percre elfog a kicsinyhitűség, nem tudunk megfelelni a feladatnak.

De Istennek hála, ez a bántó érzés nem tud erőt venni rajtunk. A reménység, hogy testvéreink közül, aki csak teheti — segítségünkre jön, annál erősebb lesz bennünk, minél közelebb érünk a szent ünnepekhez.

Mindenki segít a munkában, aki

1. anyagot küld karácsonyi kézimunkakiállításunkra és vásárunkra, — azt meglekinti és — ha teheti — vásárol. (V., Koháry-utcai székházunk tanácsterme) — december 18-án d. e. 10 órakor istentisztelet után.

2. pénzt, élelmiszert, játékot, könyvet, használt ruhaneműt küld Szövetségünk címére (V., Koháry-u. 2/4. II. lelkészi iroda).

Karácsonyfaünnepünket folyó hó 20-án d. u. 1/2 órai kezdettel tartjuk Koháry-utcai templomunkban. — Utána minden iskolásgyermekünknek adunk egy-egy cukorkacsomagot. Ebben az örömben szórványban élő tanulóinkat is részecskítjük.

December 21. és 22-én délelőtt és délután osztjuk ki az élelmiszerutalványokat és a pénzsegélyt. Ruhaneműt természetesen csak a rendelkezésünkre álló keretek határai között adhatunk. Híveink fáradsága és költségkímélése szempontjából egy időben a pénz- és élelmiszerutalvány osztásával — december 21-én és 22-én.

December 22-én d. u. 6 órai kezdettel rendezi ifjúságunk karácsonyi ünnepélyét a Misszió Ház

templomában. Utána szeretetvendégséget adunk a Misszió Ház gyülekezeti termében részükre.

Az ifjúság szertetvendégségére szánt hűsneműt, téstát folyó hó 22-én d. u. 4 óráig kérjük elküldeni dr. Csiki Gáborné címére (IX., Hőgyes Endre-u. 3.).

Istennek áldó szeretetét kérjük a közelgő ünnepek alkalmából minden testvérünkre.

Öszinte hittestvéri köszöntéssel

az Unitárius Nők Szövetségének vezetősege.

BESZÁMOLÓ

Lelkés és kántor beiktató ünnepély

Lélekelő szép ünnepség keretén belül történt Szent-Iványi Sándor teológiai tanár, vallás-tanító lelkész és Nagy Sándor kántor bemutatkozása és ünnepélyes beiktatása november 27-én, vasárnap. Az Igét a közkedvelt új lelkész hirdette. Pál apostol „Szeretet” levelét olvasta, majd szépen felépített és kidolgozott prédikációja következett, melyben a híveknek az egyházhoz és a lelkészekhez való közelebbhozását fejtegette.

Nagy Sándor kántorunk mutatkozott be és szépen kidolgozott kíséretet halottunk minden énekhez. Istentisztelet után Józán Miklós püspöki vikárius iktatta be az új lelkészt és kántort. Isten áldását kérte és buzdító szavakkal látta el őket. Délben szép számú közönség gyűlt össze az Alkotmány-utcai étteremben. Dr. vitéz Nyiredy Géza köszöntötte az ünnepeket és buzdította őket a nehéz, de szép munkára.

Szent-Iványi Sándor elmondotta, hogy négyen voltak jóbarátságban a teológián. Mind a négyen más és más úton haladtak, de azért a jóbarátság mindvégig megmaradt. Négyükből már csak ő él, mert dr. Iván László, Balázs Ferenc és Dobai István már meghaltak. Megígérte, hogy méltó utódja lesz Iván Lászlónak, kérte a híveket, hogy bizalommal forduljanak hozzá lelki kérdésekben, ő szívesen áll bármikor bárkinek rendelkezésére. Megható volt Nagy Sándor felszólalása, ki először szüleiről emlékezett meg s azután megköszönte a hívek bizalmát, mit igyekezni fog kiérdemelni.

Kívánunk a beiktatottaknak kitartó és eredményes munkát és céljuk eléréséhez szorgalmat és nagy kitartást.

W. A.

HIREK

Karácsony

Istentől áldott szent ünnepén a szeretet virágai nyílnak ki minden hajlékban. A békesség lelkéből fakadó fehér hótakaró alatt tünjön el az életnek minden sáros feketesége, s világítson a betlehem éjszakán a hajnaleszillag boldogító világossága.

Istentől szálljon alá békesség az emberek közé. Terjedjen szét a megértés szelleme a népek és nemzetek között. Üljön diadalt az igazság, minden gonoszság felett. Áradjon a jóság a gazdagtól a szegényhez, s terüljön meg minden asztal minden hajlékban a szeretet ajándékaival.

Legyen egyetértő szeretet a szivekben, ez építse tovább a családokat a társadalom és a nemzet közösségét most és minden időkben.

Ferencz József.

LAPUNK OLVASÓINAK, MUNKA-TÁRSAINAK BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS ISTENTŐL ÁLDOTT ÚJ ESZTENDŐT KIVÁNUNK!

KARÁCSONYFA ÜNNEPÉLYEINKET a szokott keretek között megtartjuk. December 20-án kedden délután fél 4 órakor iskolás gyermekeink részére tartunk karácsonyfa-ünnepélyt a V., Koháry utcai templomban. December 22-én délután 6 órakor a Misszió Ház templomában a felnőtt fiú és leányifjúság részére rendezünk szeretetvendégséget. Kiszepesen a karácsonyfaünnepélyt 21-én délután 3 órakor tartjuk meg. A többi pestvidéki szórványban és a Máv telepen is a karácsonyi Istentiszteletet követi a karácsonyfaünnepély és a szeretetcsomagok kiosztása.

TELEFONSZÁMUNK MEGVÁLTOZOTT a Koháry-utcai irodánkban. Az új telefonszám: 117—529.

ADVENTI ISTENTISZTELETEINKET a Misszió Ház templomában tartjuk, délután 6 órakor. Az első három vasárnapon: Józán Miklós, dr. Csiki Gábor és Szent-Iványi Sándor végezték a szolgálatot. Dec. 18-án, a karácsony előtti utolsó adventi vasárnapon délután 6 órakor Józán Miklós püspöki vikárius prédikációja fejezi be adventi sorozatunkat.

BIBLIA-ÓRÁKAT a Heltai Gáspár bibliakörben Szent-Iványi Sándor volt teológiai tanár, vallásitanító lelkész december 1. napján, az első esütörtökön megkezdte; bevezetőül megemlékezett boldogemlékű dr. Iván László vallásoktató tanárról, mint a bibliakör megalapítójáról és Pál apostol életét ismertette, mint a keresztény gondolkodás kiinduló pontját. A kör jelenlévő tagjai — harmincan gyűltek egybe — elhatározták az ő kérésére, hogy minden hónapban két alkalommal legyen bibliaóra s így a legközelebbi december 15-én este 7 órakor lesz a Koháry-utca 4. sz. II. emeleti lelkészi irodában. Ezentúl tehát a bibliaórák minden hó első és harmadik esütörtökjén tartatnak. Azt is elhatározták a kör tagjai, hogy kedves előadójuk Jézus tanításait ismertesse az egyes bibliai órákon. A bibliakör mindenkit szívesen lát körében. Január hóban 5-én és 19-én lesznek bibliaórák.

A BUDAPESTI UNITÁRIUS EGYHAZKÖZSÉG decemberi keblitanácsi ülésének az 1939. évi

költségvetés volt a főpontja. A múltévi költségvetés és a tényleges bevételek és kiadások alapján állította össze nagy gonddal és teljes tárgyilagos-sággal a gazdasági bizottság. A keblitanácsi tárgyalás után egyhangúlag elfogadta a költségvetést és a közgyűlés elé terjeszti. A költségvetés egyes tételei iránt érdeklődő híveink a tárgyalás idejéig és a december 18-án tartandó közgyűlés napján a lelkészi irodában kívánságukhoz híven a költségvetésbe betekinhetnek tájékozódás céljából.

SIMONYI GYÖRGYIKE ÉS BARTFAI BÉLA december 22-én déli fél 12 órakor tartják esküvőjüket a Koháry-utcai unitárius templomban.

RENDŐREINK részére úrvacsoraosztással egybekapcsolt karácsonyi Istentiszteletet tart Józán Miklós püspöki vikárius dec. 20-án, d. u. 6 órakor a Koháry-utcai templomban.

JÓZÁN MIKLÓS püspöki vikárius köszöni a névnapja alkalmából érkezett köszöntéseket és üdvözlőleveleket, s viszont minden jót kíván.

ÉVKÖNYVÜNKET lapunk januári számához csatoljuk és csak azoknak az előfizetőknek tudjuk megküldeni, akik előfizetési díjjal hátrálékban nincsenek. Kérjük mindazokat, akik ezidei előfizetési díjukat még nem rendezték, hogy csekk-számlánkra 30.400 vagy az egyházközségi pénztárba befizetni sziveskedjenek.

NŐSZÖVETSÉGI HIREK. Nagy örömünkre szolgált az a nagy érdeklődés, mellyel testvéreink a Nőszövetség kézimunka délutánjai keretében megtartott két értékes előadásunkat kísérték. November hóban Józán Miklós püspöki vikárius, a nyári hollandiai konferenciát ismertette. Színes útleírásával és a konferenciái előadások mély lelki tartalmát kimerítő gondolataival elénk tárta élményeit.

A második előadást Szent-Iványi Sándor hitoktató lelkész tartotta „A gyermek a lélektan tükrében”. Mély és értékes gondolatai felébresztették érdeklődésünket.

Szeretettel várjuk a sorozatos előadások folytatását, mely 1939. évi január hó 2-án, 16-án és február 6-án lesz.

Február hó 20-án Szokolayné Tompa Márta, a pestszentlőrinci Nőszövetség alelnöke ismerteti amerikai nőszövetségi kapcsolatainkat.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Ó- ÉS UJESZTENDEI ISTENTISZTELETEINKET az alábbi beosztás szerint tartjuk meg: V., Koháry-utcai templomunkban 31-én d. u. 6 órakor Barabás István, 1-én d. e. 9 órakor Józán Miklós. IX., Hőgyes Endre-u. 3. sz. templomban, 31-én d. u. 6 órakor dr. Csiki Gábor, 1-én d. e. 10 órakor dr. Csiki Gábor. Pestszentlőrincen az unitárius templomban 31-én este 8 órakor dr. Csiki Gábor és 1-én d. e. 12 órakor dr. Csiki Gábor.

NÖSZÖVETSEGÜNK kiállítása ezen a héten nyitva van minden nap délután 4—7 óra között V., Koháry-u. 4. sz. I. emeletén. A bezárását vasárnap délután 7 órakor tartjuk. Vásároljunk, hogy karácsonyi akciónkat gyarapítsuk.

SZEGÉNY ISKOLÁSGYERMEKEINK RÉSZÉRE az egri Árpád Bácsi nemes lelkének szeretetéből táplálkozva az idejében is cipősegélyt tudunk adni. A gyermekek lábait megmérte Berde Lajos cipésmester presbiter testvérünk, aki a cipőket december végére elkészíti, és így azokat december 31-én este 6 órakor fogjuk szétosztani a Misszió Ház templomában. A cipők megcsináltatásáról az amerikai szeretetadomány felhasználásával a Misszió Ház gondoskodott.

A VALLÁSOKTATÁS intenzívebbé tétele végett a decemberi keblitanácsa vallástanítási szabályzatot fogadott el. A szabályzatban foglaltaknak rendszeres teljesítésére megalkotta a lelkészekből és a keblitanács pedagógus tagjaiból a vallástanítási bizottságot. A bizottság elnöke: Barabás István lelkipásztor, előadója: Szent-Iványi Sándor vallástanító lelkész. Kérjük a szülőket, hogy a hittanórák szigorúan vételével könnyítsék meg úgy a lelkészek, mint a bizottság munkáját.

BERDE LAJOS CIPÉSZMESTER presbiter testvérünk keres állandó munkára unitárius cipészsegéddet. Jelentkezni hétköznap délelőtt II., Batthyány-utca 48.

AZ EVANGÉLIKUS EGYETEMES EGYHÁZ Dezséry László személyében egyetemi lelkészt nevezett ki, akinek feladata az egyetemi ifjúsággal való foglalkozás. A fiatalság vallásos és egyházas nevelését nemcsak az elemi és középfokú vallásoktatás rendjén kell biztosítani, hanem az egyetemi évek alatt is, amikor a legtöbben távolodnak el az egyháztól. Az egyháztársadalmi munka egyik legjelentősebb és legfontosabb munkamezején teljes munkaerőt állítottak szolgálatba, mely a követelmények helyes felismerését és megfelelő áldozatkészséget igazol. A református egyházban már évek óta szép sikerrel buzgólkodik a főiskolás ifjúság lelki gondozását végző egyetemi lelkész.

A PESTKÖRNYÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE megalakult Benkő István esperes és dr. Szász Lajos államtitkár egyházmegyei gondnok vezetésével. Az alakuló közgyűlésen, december 8-án résztvett Józán Miklós püspöki vikárius, aki egyházunk nevében üdvözölte az új szervezetet. A reformátusság pestvidéki szervezkedése jó példamutatás arra, hogy a nagy Budapest környékén: Pestvidéken nekünk is vannak még elvégzendő feladataink.

LÉLEKTANI ELŐADÁSAIT MEGKEZDI a Heltai Gáspár bibliakörben Szent-Iványi Sándor volt teológiai tanár, vallástanító lelkész január hó 12-én. Erre a bibliakör tagjait, mint összes híveinket szeretettel meghívja a kör vezetősége.

„EMERSON GUILD“ kört alakít Szent-Iványi Sándor vallástanító lelkész az angol nyelv tanítására kezdők és haladók részére, és az angol irodalom és különösen a mi amerikai hittestvérünknek, Ralph Waldo Emersonnak művei ismertetése angol olvasóköri és angolnyelvű társalgóköri kialakítása végett. Erre felhívjuk előre is az angolul tudó és angolul tanulni akaró híveink figyelmét. Érdeklődni lehet a lelkészi irodában.

UNITÁRIUS IRATMISSZIÓNK-nál olesón szerezhető be mindenféle unitárius könyv vagy folyóirat. Imakönyvek díszes kivitelben, templomi énekeskönyv, hittankönyvek s a Kolozsvári Unitárius Sajtó és Iratterjesztő Bizottságánál található összes unitárius kiadványok (könyvek, folyóiratok stb.). Erdélybe is bárhová elküldi az itt vásárolt ima v. énekeskönyvet Iratmissziónk, ha pontos címet kap. — Írásbeli megkeresésekre azonnal felvilágosít, intézkedik. *Címe: Unitárius Iratmisszió, Budapest, V. ker., Koháry-u. 4. sz. I. em. 8.* Hivatalos órák csütörtökön d. u. 3—5-ig, vasárnap templomozás után 10—11-ig.

A KOLOZSVÁRI UNITÁRIUS NAPTART (az 1939. évre) — amely már megjelent, csak azoknak küldheti meg Iratmissziónk, akik ezt nála előjegyzik. Ára mintegy 60 fillér lesz.

A MAGYAR ORSZÁGGYÜLÉS örömmel fogadta a visszatért Felvidék képviselőit. Ezzel kapcsolatban a Pesti Hirlapban dr. Siklóssy László feleleveníti azt az emlékezetes alkalmat, amikor 1848 július 11-én az unió révén visszatért Erdély követői is megjelennek a magyar parlamentben. Az akkor behívott erdélyi követek között egyházunknak két érdemes tagját találjuk, mind a kettőt mint Háromszék vármegye kiküldöttét: Szent-Iványi Gyula földbirtokost és Berde Mózsát. Mindketten sokat dolgoztak egyházi ügyeinkben is, s Berde Mózsá, aki a negyvennyolcas idők után nyolcévi várfogságot is szenvedett, milliós alapítványával tette lehetővé a századforduló alkalmával a kolozsvári új kollégium felépítését, a „Berdecipó“ néven közismertté vált alapítványából nagyon sokan részesültek olyanok is, akik most mint lapunk olvasói örömmel olvassák ezt a kis alkalmoszerű felelevenítést.

BRASSAI SÁMUEL UNITÁRIUS EGYESÜLETÜNK negyven pengőt adományozott az Unitárius Értesítő javára a Protestáns Diákszövetségtől kieszközölt sajtótámogatásból. Ennek az összegnek felhasználásával vásároltunk egy szekrényt, melyben most együtt őrizzük lapunk régebbi számait és kiadóhivatalunk írásait. Támogatásukat és érdeklődésüket köszönjük.

MAGYARKUTON NYARALÓ gyermekeinket hívtuk össze nov. 20-án testvéri találkozóra a Misszió Ház gyülekezeti termébe, ahol a hívó szóra hatvan budapesti és pestkörnyéki gyermek gyűlt össze és néhány órát kedvesen töltöttek együtt. Nőszövetségünk szeretettel gondoskodott, hogy a közletről és távolról összegyűlt gyermekek és az

őket elkísért szülők is, egy csésze meleg tejszínhabos kakaót kapjanak, omlós brióssal. Nőszövetségünk képviselőjében *Barabás Istvánné* és *Ferencz Józsefné* tiszteletes asszonyok voltak a kis gyermekhadcsereg jólelkű háziasszonyai. A gyermekek nevében is köszöntjük nőszövetségünk áldozatkészességét, s hisszük, hogy ez a találkozó is erősítette az öntudatos és hitéhez ragaszkodó, egymás mellett dolgozni tudó kis unitáriusok táborát. A tavaszi találkozót valahol a szabadban szeretnénk megtartani.

KARÁCSONYI ISTENTISZTELETEINK

BUDAPESTEN az egyházközség *Koháry-utcai* templomában karácsony első napján délelőtt 9 órakor prédikál *Barabás István*, úrvacsorai beszédet mond *Józan Miklós*, Karácsony másodnapján rádió közvetített Istentiszteleten prédikál *Józan Miklós*, úrvacsorai beszédet mond *Barabás István*. *A Misszió Ház* *Högyes Endre-utcai* templomában első napján délelőtt 10 órakor prédikál és úrvacsorai beszédet mond dr. *Csiki Gábor*, másodnapján prédikál és úrvacsorai beszédet mond *Ferencz József*. Budapesten a *MÁV-telepi imaházban* másodnapján délután 4 órakor Istentiszteletet tart *Barabás István*.

PESTKÖRNYÉKEN az alább helyeken tartunk Istentiszteleteket: *Pestszentlőrincen* az unitárius templomban délelőtt 11 órakor karácsony első napján prédikál és úrvacsorai beszédet mond *Ferencz József*, másod napján prédikál és úrvacsorai beszédet mond *Gálna Sándor*. *Csepelen* első napján délelőtt 11 órakor prédikál és úrvacsorai beszédet mond *Szent-Iványi Sándor*, *Budafokon* első napján délután 3 órakor a ref. templomban prédikál és úrvacsorai beszédet mond *Gálna Sándor*. *Sashalmon* másodnapján délután 4 órakor prédikál és úrvacsorai beszédet mond *Ferencz József*.

VIDÉKEN az egyházközségekben és a szórványokban az alábbi helyeken tartunk Istentiszteleteket: *Debrecenben* az unitárius templomban karácsony másod napján délelőtt 10 órakor úrvacsoraosztással egybekapcsolva dr. *Csiki Gábor*. *Dévaványán* az unitárius imaházban karácsony másod napján délelőtt *Darkó Béla*. *Dunapatajon* karácsony másodnapján délelőtt 10 órakor úrvacsoraosztással egybekapcsolva és délután 2 órakor is *Szent-Iványi Sándor*. *Füzesgyarmaton* karácsony első napján délelőtt 9 órakor úrvacsoraosztással egybekapcsolva *Darkó Béla*. *Hódmezővásárhelyen* az unitárius templomban délelőtt 9 órakor karácsony első napján úrvacsoraosztással *Bíró Lajos*, délután 3 órakor és másodnapján délelőtt 9 órakor is *Bíró Lajos*. *Kocsordon* karácsony első napján az új unitárius templomban prédikál és úrvacsorát oszt *Pethő István* és ő végzi a szolgálatot ünnep első napján délután és másodnapján délelőtt és délután is. *Polgárdiban*, karácsony első napján úrvacsoraosztással egybekapcsolva Isten-

tiszteletet tart *Bartók Géza*. *Orosházán* a *Vörösmarty-utcai* iskolában karácsony első napján délelőtt 11 órakor úrvacsoraosztással egybekapcsolva Istentiszteletet tart *Bíró Lajos*. *Szegeden* a ref. templomban karácsony másod napján délelőtt 12 órakor úrvacsoraosztással egybekapcsolva Istentiszteletet tart *Bíró Lajos*.

PESTVIDÉK

KISPESTEN december 18-án délután 4 órakor *Szent-Iványi Sándor* lelkész tart Istentiszteletet.

PESTSZENTLŐRINCI UNITÁRIUS NŐSZÖVETSÉGÜNK november hó 20-án délután nyitotta meg újra a gyülekezeti terem kapuit, hogy ott a gyülekezeti élet templomutáni második otthonában üdvözölhesse mindazokat, akik érdeklődnek munkája és törekvései iránt. *Pethő Istvánné* tiszteletes asszony elnöknőt lelkes segítőtársak veszik körül, akik minden egyes alkalomra kellemes műsort állítanak össze, mely a megjelenteket valóban gyönyörködteti. A gyülekezeti termet a pestszentlőrinci hívek lelkes áldozatkészéssel a nyár végétével újra díszítették, az asztalokat is szépen, székely motívumokkal kifestették, s a terem most nemesak szép, de kellemes és otthonos benyomást kelt mindazokban, akik ott összegyülekeznek. A pestvidéki gyermekeknek egy kis lelkes csoportja *Pethő István* eserkészecsapat parancsnok és *Derzsi József* apródvezető vezetésével ugyanitt tartja összejöveteleit, s alkotó részét képezik *János Zsigmond* eserkészecsapatunknak. A vallásórákat minden hétfőn délután ugyancsak a gyülekezeti teremben tartják. A nov. 20-i ünnepélyen *Dávid Ferenc*-ről *Józan Miklós* püspöki vikárius emlékezett meg, aki beszédében egyházalapító püspökünk hűségét és lelkét állította figyelmes hallgatósága elé. A műsor többi részében *Szokolayné Tompa Márta* költeményeket adott elő, *Kovács László* hegedült, *Csaba Nándor* vidám költeményeket szavalt, *Sólyom Ernő* énekelt, *Kovács Jenő* lelkes szavakkal megnyitotta és bezárta a teaestélyt.

VIDÉK

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN az adventi vasárnapokon délután 5 órakor Istentiszteletet tartott *Bíró Lajos* lelkész. November 20-án dr. *Ormos Pál* főorvos, egyházközségi gondnok tartott vallásos estély keretében előadást. A szeretetvendégség tiszta jövedelmét a karácsonyfaünnepélyen kívánják felhasználni. A gyermekek karácsonyfaünnepélyét az iskolában szerdán, december 21-én délután 4 órakor tartják.

FÜZESGYARMATON az unitárius iskolában a gyermekek karácsonyfaünnepélyét 23-án délután tartják meg szép ünnepség keretében, melyet *özv. Kineses Lászlóné* tanítónő készít elő.

SZÓRVÁNYAINKBAN december 18-án az alábbi helyeken tartunk Istentiszteletet úrvacsoraosztással egybekapcsolva. *Békésen* az evangélikus

imateremben délelőtt 10 órakor: Darkó Béla. *Gyulán* a ref. templomban délelőtt 11 órakor Ferencz József. *Kecskeméten* az evangélikus templomban fél 11 órakor: dr. Csiki Gábor.

SZEGEDEN A REFORMÁCIÓ EMLÉKÜNNEPÉN a Tisza szálló nagytermében hatalmas közönség előtt tartották meg a református, evangélikus és unitárius egyházak közös ünnepségüket. Az ünnepélyen a záró beszédet Bíró Lajos hódmezővásárhelyi lelkészünk mondotta, akinek gondolatokban gazdag beszéde mély benyomást tett a hallgatóságra. Nagyon sajnáljuk, hogy beszédét lapunk mult számában, anyagtorlódásunk miatt, közölni nem tudtuk. Az ünnepélyen szegedi leányegyházunk hívei is jelen voltak.

KÜLFÖLD

DR. H. J. HEERING, az unitárius ifjúsági világszövetség főtitkára szeretettel köszöntötte ifjúságunkat abból az alkalomból, hogy a felvidéki területeket a népek közötti békesség megóvásával legalább is részben visszakaptuk.

AZ UNITÁRIUS VILÁGSZÖVETSÉG ifjúsági konferenciáját a jövő nyáron aug. 5—12. napjai között fogja megtartani.

AZ ÖKUMÉNIKUS IFJUSÁGI VILÁGKONFERENCIÁT, melyen a világ keresztény ifjúságának képviselőiben 1500 kiküldött vesz részt, a hollandiai Amszterdamban 1939 július 26-tól aug. 3-ig tartják meg. A mozgalom titkára P. C. Tourelle francia protestáns lelkész az elmúlt héten Magyarországon tartózkodott s ekkor történt megbeszélések eredményeképpen örömmel közölhetjük, hogy a 25 tagú magyar delegációban egy helyet felajánlottak az unitárius egyház ifjúsági munkával foglalkozó kiküldöttének és egy másik helyet a Brassai Sámuel Ifjúsági egyesület képviselőjének.

HALOTTAINK: *Varga Dénes* a tordai unitárius és később állami főgimnázium ny. igazgatója, Kolozsvárott 86 éves korában elhunyt. A megboldogult mint fiatal unitárius lelkész két évet töltött angliai tanulmányuton s buzgó munkása volt a történelmi tudományoknak. Legjelesebb munkája a tordai unitárius iskola történetének vaskos monográfiája. *Dr. Varga Béla* erdélyi püspökünk édesapját gyászolja az elhunytban, akinek emlékezetét mi is kegyelettel és tisztelettel őrizzük. Tordán az unitárius templomból temették el nagy részvét mellett. — *Migray József* író, aki mindig érdeklődést tanúsított konferenciás mozgalmunk iránt, elhunyt. Szép családja bánatában mi is osztozunk.

HIVATALOS RÉSZ

Szám: 576—1938.

MEGHÍVÓ.

A budapesti unitárius egyházközség 1938 december 18-án (vasárnap) d. e. 11 órakor a templomban tartja

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre az összes adófizető híveinket szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1938 december 9.

Dr. Kozma Jenő s. k. Józán Miklós s. k.
gondnok lelkész-elnök

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Imabiblia-olvasás. 3. Jegyzőkönyv-hitelesítők. 4. Elnökileg elintézett és folyó ügyek. 5. Eskütétel: a) fővárosi hitoktató, b) kántor afiai. 6. Költségvetés az 1939. évre: a) folyó pénztár, b) alapok és alapítványok, c) Koháry-utcai ház, d) Szövetség-utcai ház. 7. Vallás-tanítási szabályzat bemutatása. 8. Istentisztelet idejének újabb meghatározása. 9. Időközben érkező ügyek. 10. Indítványok (írásban — előre).

NB! Istentisztelet d. e. 9 órakor. Közvetlen utána d. e. 10 órakor *rendkívüli keblitanácsülés*, melynek egyetlen tárgya az istentisztelet idejének újabb meghatározása: Ifjúsági istentisztelet d. e. 9 órakor. Rendes templomozás d. e. 11 órakor Koháry-utcai templomunkban.

Közgyűlésen mindenki szavazhat, aki egyházi adóját a folyó évre befizette.

LELKÉSZI NYUGDIJALAPRA f. évi november hó folyamán beküldött kegyes adományokat az egyház nevében hálás köszönettel nyugtázom a következőkben: Szivós Ottó 14 P, Tarján Árpád, vitéz Kozma Ferenc, Klein Géza és Häutler György 10—10 P, Lőrincz Dénes 5 P, Fodor Béla 2 P, B. Páll Mária és Gál Mihály (Kispest) 1—1 P. Összesen: 63 pengő. Mely összeg az Országos Központi Hitelszövetkezetenél (V., Nádor-u. 22.) gyűmölcsözőleg van elhelyezve. Ugyanott 8486 bianco csekklapon beküldött kisebb-nagyobb összeget bármikor „Nyug.” jelzéssel, szívesen fogadnak az *Unitárius Lelkeszi Nyugdíjintézet* javára. Pénzbeszedő megbízottak: Luss Ernő és Varga Jenő atyánkfiai szintén vállalják, hogy a náluk lefizetett kegyes adományokat hónapról-hónapra átszámolják az egyházközség pénztárosának, aki azokat nyilvántartja.

Jövőre nézve is biztató jelnek tekintem, hogy az esztendő 11 hónapja alatt ezen a címen befolyt adományok összege: 873 P 69 fillér. Ami arányban áll az eddigi hozzájárulással. Kérve-kérem kedves Híveinket, hogy ezt az Alapot későn-korán teljes

buzgósággal támogassák, ki-ki a maga tehetsége és jó szívének sugallata szerint.

Hitrokoni szíves üdvözlettel

Budapest, 1938. XII. 10.

Józan Miklós
püspöki vikárius.

AZ „UNITÁRIUS ÉRTESSÍTŐ“ régebbi, 1933—1937. évi évfolyamai néhány példányban kaphatók kiadóhivatalunkban, évfolyamonként három pengős árban. Elsősorban is előfizetőinknek állunk rendelkezésükre, hogy esetleges hiányzó évfolyamaikat, vagy példányaikat pótolhassák.

Előfizetőinket kérjük, hogy esedékes tartozásukat még ennek az esztendőnek a folyamán rendezzék. Támogassuk lapunkat azzal, hogy előfizetésünkkel hozzájárulunk az unitárius gondolat terjesztéséhez. Barátaink és ismerőseink körében szerezzünk új előfizetőket.

Az év folyamán kapott jó tanácsokat és támogatást a szerkesztőség és kiadóhivatal nevében szeretettel köszöni

Ferencz József szerkesztő.

TEMPLOMÉPÍTÉS Kocsordon. E Szatmár megyei községben, ahol ezelőtt az unitárius nevet is csak hallomásból ismerték, csaknem teljesen készen áll az új unitárius templom. A maga nemében építészeti remekmű, dísz nemcsak a falunak, hanem az egész vidéknek. Szinte László műszaki főtanácsos valóban büszke lehet alkotására. Hálásan köszönjük mindazoknak, akik áldozatukat erre a nemes célra lerótták. Megnyugtathatjuk, hogy jobb célra sohasem adakoztak. Sokan vannak azonban híveink között olyanok, akiknek nevét szintén szeretnők a jókedvű adakozók listáján látni. Reméljük, ami késik, nem múlik. Az új egyházközség még további nagy feladatok megoldása előtt áll: gyülekezeti teremről és papi házról is gondoskodnia kell. Szeptember 1-től november 30-ig a következő kegyes adományok folytak be: dr. Havas Béla Magyaróvár 25, dr. Benczédi László 5, Molnár János Csepel 10, Unitárius Egyház hívei Füzesgyarmat 80, dr. Benczédi László Bp. 5, dr. Klein Arthur 50, Liebenberger Ferenc 5, dr. Szinte János 20, József Dezső Gyula 12, Paál Mária Bp. 7, dr. Havas Béla Magyaróvár 25, dr. Kende Pálné Dunapataj 5, Kovács Vilmos Nyíregyháza 2, dr. Benczédi László 5, dr. Putnoky László 10, dr. Egyed János Debrecen 5, Tiboldy Gyula 30, Derzsy Kálmán 10, Rédiger Béla 2, vitéz Szinte Gábor 2, dr. Lőrincz Ákos 2, Häutler György 9.50, özv. Páll Miklósné 1, dr. Kozma Jenő 100 P. Az adományok összege az eddigi nyugtázásokkal együtt 1490.50 pengő.

dr. Csiki Gábor.

UNITÁRIUS KÖNYVTÁRUNK vezetősége szeretettel kéri a kedves olvasót, hogy ha birtoká-

ban van, kegyeskedjék az alábbi könyveket (műveket) könyvtárunknak ajándékozni vagy cserébe beküldeni, hogy azokat bekötve elhelyezhesse a könyvtár értékes anyagában. Cserébe szívesen ajánl fel a könyvtár fölös példányú könyveket vagy folyóiratokat. Beküldendő könyvek: 1. *Unitárius kiskönyvtár: V. füzet: „Mi az unitarizmus?“* Barmley E. után. XXXIV—XXXVI. füzet: „Rövid beszédek gyermekeknek“. LIV—LVII. füzet: „A Mi Atyányk.“ I. F. Clarke után. — 2. *Kanyaró Ferenc: Dávid Ferenc.* Megjelent Kolozsvárt, 1906. évben Ajtai K. Albert nyomdájában. (Könyvtárunkban lévő példánya hiányos 1—124. lapon.) *Unitárius könyvtárunk címe:* Budapest, V. ker., Koháry-u. 4. sz. I. em. 8. Hivatalos órák: csütörtökön d. u. 10—11-ig, ahol bármilyen című unitárius vonatkozású könyvet hálás köszönettel foagdunk és az „Aranykönyvbe“ beírunk. *László Gyula.*

KEDVES TESTVÉREINKHEZ kérő szóval járulunk a Szentábrahádi pihenő ügyében. 1935. év szeptemberében indítottuk meg a gyűjtést a Szentábrahádi pihenő alapja javára és azóta összesen 1802.56 pengőt gyűjtöttünk össze részben az erre a célra beküldött összegekből, részben levelezőlap árusításával. Ezekről az összegekről kedves lapunkban időnként elszámoltunk és arról is értesítettük kedves olvasóinkat, hogy ebből az összegből 1224 pengőt a Szentábrahádi pihenő építési költségeinek részbeni fedezésére, 200 pengőt a Pestszentlőrinci leányegyházközségnek adományképp a templom építéséhez, 300 pengőt félretettünk a pihenő úszómedencéje költségeinek részbeni fedezésére, 10 pengőt adtunk dr. Iván László pihenői emléktáblája költségeire, 18 pengőért a pihenőbe faliorát vettünk, ez összesen 1752 pengő, ezek szerint a fentemlített külön célra szánt 300 pengőn kívül rendelkezésre áll 50 pengő 56 fillér. Mindezt abból az alkalomból említjük meg kedves testvéreink előtt, hogy tisztelettel bejelentjük abbeli szándékunkat, szeretnők továbbfolytatni a pihenő gyülekezeti termének rendezését. Szükségünk volna az istentisztelet alkalmából arra, hogy az asztalt leteríthessük egy zöld asztalterítővel, bibliát tehessünk a szolgáló lelkész elé, énekeskönyveket a hívek részére. A jövő nyárra ezeket szeretnők rendezni, hogy lépésről lépésre haladva minél otthonasabbá tegyük a pihenő gyülekezeti termét. Ismerjük a mai nehéz helyzetet, tudjuk, hogy sokfelé kell az a kis összeg, ami hittestvéreink rendelkezésére áll, de szívünk sugallatára hallgatva, erre a célra, azonban mindnyájan írjunk levelezőlapot. Levelezőlapokból mi már szép összeget gyűjtöttünk egybe, körülbelül 100—120 pengőt. Tisztelettel kérjük kedves híveinket, hogy a karácsonyi és újévi üdvözléseikre használják fel levelezőlapjainkat, amelyeket 6, 8 és 10 filléres árban árusítunk a Koháry-u. 4. II. unitárius lelkészi irodában. Erre legalkalmasabb idő a rendes istentisztelet utáni idő. Mindenki már egy levelezőlap vételével is jót tesz a nemes ügy érdekében, külön áldozat nélkül. Vásároljuk saját levelezőlapjainkat. *Ujváry László.*

